

Ν 4692/2020: Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α΄ 111/12.06.2020)
Με τροποποιήσεις από Ν. 4823/2021 (Α136/2021),

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Άρθρο 5 Αναγραφή χαρακτηρισμού διαγωγής στους τίτλους σπουδών

Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναγράφεται στους τίτλους σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των απολυτηρίων, των πτυχίων, των αποδεικτικών απόλυσης, των αποδεικτικών πτυχίων και λοιπών αποδεικτικών και πιστοποιητικών σπουδών.

Άρθρο 6 Προφορική βαθμολογία τετραμήνων στο Λύκειο

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4610/2019 (Α΄ 70) αντικαθίστανται ως εξής:

«Σε όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου διενεργούνται στα μαθήματα όλων των Ομάδων δύο (2) υποχρεωτικές ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, μία (1) κατά τη διάρκεια του πρώτου τετραμήνου και μία (1) κατά τη διάρκεια του δεύτερου τετραμήνου, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, στο οποίο δεν διενεργείται γραπτή δοκιμασία. Αν για λόγους αντικειμενικούς δεν πραγματοποιηθεί η ωριαία γραπτή δοκιμασία του πρώτου τετραμήνου, στο δεύτερο τετράμηνο διενεργούνται δύο (2) ωριαίες γραπτές δοκιμασίες.

Στο μάθημα της Πολιτικής Παιδείας οι μαθητές εκπονούν επιπλέον και ερευνητική εργασία στο β΄ τετράμηνο, η βαθμολογία της οποίας αποτελεί το 50% του βαθμού του τετραμήνου αυτού.

Στο μάθημα των Εφαρμογών Πληροφορικής και στο μάθημα της Εισαγωγής στις Αρχές της Επιστήμης των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών διενεργείται μία (1) ωριαία γραπτή δοκιμασία στο πρώτο τετράμηνο, ενώ στο δεύτερο τετράμηνο οι μαθητές εκπονούν μία (1) ερευνητική εργασία, η βαθμολογία της οποίας αποτελεί το 50% του βαθμού του τετραμήνου αυτού.»

Άρθρο 7 Διάρθρωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων Γενικού Λυκείου και εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποφοίτων Γενικού Λυκείου

1. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4186/2013 (Α΄ 193) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Α΄ Τάξη Γενικού Λυκείου αποτελεί τάξη αποκλειστικά γενικής παιδείας, στην οποία εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων γενικής παιδείας τριάντα πέντε (35) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για τα ημερήσια λύκεια και είκοσι πέντε (25) συνολικά διδακτικών ωρών για τα εσπερινά λύκεια.»

2. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4186/2013, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 1 του παρόντος, προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Στη Β΄ Τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων που περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας τριάντα (30) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως και δύο (2) Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού, Ανθρωπιστικών και Θετικών Σπουδών, πέντε (5) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για κάθε ομάδα.

Οι μαθητές, εκτός από τα μαθήματα γενικής παιδείας, παρακολουθούν υποχρεωτικά και τα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού που επιλέγουν.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στη Γ΄ Τάξη Γενικού Λυκείου εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων που περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας και προσανατολισμού τριάντα δύο (32) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για τα ημερήσια λύκεια και είκοσι πέντε (25) συνολικά διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για τα εσπερινά λύκεια. Τα μαθήματα προσανατολισμού χωρίζονται σε τρεις (3) Ομάδες Μαθημάτων Προσανατολισμού, ως εξής:

α) Ανθρωπιστικών Σπουδών.

β) Θετικών Σπουδών και Σπουδών Υγείας.

γ) Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής.

Οι μαθητές, εκτός από τα μαθήματα γενικής παιδείας, παρακολουθούν υποχρεωτικά και τα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού που επιλέγουν. Ειδικά οι μαθητές που επιλέγουν την Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και Σπουδών Υγείας, επιλέγουν και παρακολουθούν υποχρεωτικά είτε το μάθημα των Μαθηματικών είτε το μάθημα της Βιολογίας.»

4. Η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι μαθητές της Γ Τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΓΕ.Λ. με την έναρξη του σχολικού έτους και όχι αργότερα από την ημέρα έναρξης των μαθημάτων επιβεβαιώνουν οριστικά την Αρχική Δήλωση Ομάδας Προσανατολισμού που έχουν υποβάλει στη σχολική τους μονάδα προ της λήξης του προηγούμενου διδακτικού έτους. Κάθε μαθητής επιλέγει υποχρεωτικά μία (1) Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού και ένα (1) Επιστημονικό Πεδίο. Ειδικά οι μαθητές που επιλέγουν την Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και Σπουδών Υγείας επιλέγουν επιπλέον είτε το μάθημα των Μαθηματικών είτε το μάθημα της Βιολογίας.»

Οι Ομάδες Προσανατολισμού επιτρέπουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένα Επιστημονικά Πεδία σύμφωνα με το άρθρο 4Α. Κάθε υποψήφιος επιλέγει ένα μόνο Επιστημονικό Πεδίο.»

5. Η περ. α΄ της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των μορίων που συγκεντρώνει ο υποψήφιος στα τέσσερα (4) πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα του οικείου Επιστημονικού Πεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 4Α. Για τον προσδιορισμό του συνόλου των μορίων κάθε υποψηφίου υπολογίζονται τα μαθήματα και οι συντελεστές βαρύτητας που προβλέπονται για το αντίστοιχο Επιστημονικό Πεδίο. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη λήξη εκάστου σχολικού έτους και ισχύει για τις πανελλαδικές εξετάσεις του επόμενου σχολικού έτους, ορίζονται οι συντελεστές βαρύτητας σε δύο (2) μαθήματα ανά Επιστημονικό Πεδίο.»

6. Η περ. β΄ του άρθρου 4Α του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η πρόσβαση σε συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο γίνεται ανάλογα με την Ομάδα Προσανατολισμού που έχει επιλέξει ο κάθε μαθητής ως εξής:

βα) Οι υποψήφιοι της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών έχουν πρόσβαση στις Σχολές και στα Τμήματα του πρώτου Επιστημονικού Πεδίου και τα μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά, είναι η Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, τα Αρχαία Ελληνικά, η Ιστορία και τα Λατινικά.

ββ) Οι υποψήφιοι της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και Σπουδών Υγείας έχουν πρόσβαση στις Σχολές και στα Τμήματα είτε του δεύτερου είτε του τρίτου Επιστημονικού Πεδίου, ανάλογα με το ποιο από τα δύο αυτά Επιστημονικά Πεδία έχουν επιλέξει, ως εξής:

i) οι υποψήφιοι που έχουν επιλέξει το δεύτερο Επιστημονικό Πεδίο εξετάζονται υποχρεωτικά στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, της Φυσικής, της Χημείας και των Μαθηματικών και

ii) οι υποψήφιοι που έχουν επιλέξει το τρίτο Επιστημονικό Πεδίο εξετάζονται υποχρεωτικά στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, της Φυσικής, της Χημείας και της Βιολογίας.

βγ) Οι υποψήφιοι της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής έχουν πρόσβαση στις Σχολές και στα Τμήματα του τέταρτου Επιστημονικού Πεδίου και τα μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά, είναι η Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, τα Μαθηματικά, η Πληροφορική και η Οικονομία.».

Άρθρο 8 Μέσος όρος απόλυσης - προαγωγής μαθητών στο Γενικό Λύκειο

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα, κυμαίνεται από μηδέν (0) έως είκοσι (20) και προσδιορίζεται ως εξής:

Κακώς 0-5

Ανεπαρκώς 5,1 - 9,9

Σχεδόν καλώς 10 - 13

Καλώς 13,1 - 16

Λίαν καλώς 16,1 - 18

Άριστα 18,1 - 20

Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων γίνεται στην κλίμακα από μηδέν (0) έως εκατό (100), με ακέραιους μόνο αριθμούς και ο τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου ανάγεται στην κλίμακα από (0) έως είκοσι (20) και διατυπώνεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου, όπου απαιτείται.».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις διεξάγονται μετά τη λήξη των μαθημάτων του Β΄ Τετραμήνου. Προβλέπονται επίσης δύο ειδικές εξεταστικές περιόδους, μία κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου, για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 108 και για την περ. α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 112, στην οποία δύνανται να συμμετέχουν μόνο οι μαθητές της Γ΄ τάξης του Λυκείου και μία στις αρχές του Σεπτεμβρίου, για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 108 στην παρ. 2 του άρθρου 112 και για την περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 112, στην οποία δύνανται να συμμετέχουν οι μαθητές των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Λυκείου. Στις εξετάσεις αυτές αξιολογούνται συνολικά οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του αντίστοιχου σχολικού έτους.».

3. Η παρ. 2 του άρθρου 108 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Κατ' εξαίρεση, μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθένειας ή άλλου αποχρώντος λόγου, εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της συγκεκριμένης κάθε φορά εξεταστικής περιόδου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος των διδασκόντων έπειτα από αίτηση του κηδεμόνα ή των μαθητών, εφόσον είναι ενήλικοι. Η ασθένεια βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών, εφόσον είναι ενήλικοι. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και για τους μαθητές που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων της εξέτασης λόγω αιφνίδιας και εμφανούς ασθένειας, η οποία βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών, εφόσον είναι ενήλικοι. Οι μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθένειας ή άλλου αποχρώντος λόγου ή που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων της εξέτασης λόγω αιφνίδιας και εμφανούς ασθένειας, αν δεν προσέλθουν σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της πρώτης εξεταστικής περιόδου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, έχουν τη δυνατότητα, εφόσον είναι μαθητές της Γ τάξεως του Λυκείου, να προσέλθουν για όσα μαθήματα δεν εξετάστηκαν στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθημέρου του Ιουνίου ή, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλον τον μήνα Ιούνιο, στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές των Α' και Β' τάξεων του Λυκείου, αν δεν προσέλθουν σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της πρώτης εξεταστικής περιόδου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, έχουν τη δυνατότητα να εξετασθούν στα μαθήματα αυτά άλλη ημέρα, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος Διδασκόντων μέχρι την 30ή Ιουνίου, ή, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλον τον μήνα Ιούνιο, στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Το παραπάνω σοβαρό πρόβλημα υγείας βεβαιώνεται με δικαιολογητικά ασθένειας από κρατικό ή ιδιωτικό νοσοκομείο ή άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα υγειονομικής περίθαλψης. Για τους μαθητές αυτούς, ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν προβαίνει σε έκδοση αποτελέσματος μετά την πρώτη εξεταστική περίοδο για τους μαθητές των Α', Β' και Γ' τάξεων του Λυκείου, καθώς και μετά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου για τους μαθητές της Γ' τάξης του Λυκείου, εφόσον το πρόβλημα διαρκεί. Όσοι από τους μαθητές της Γ' τάξης του Λυκείου, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν, έχουν συγκεντρώσει σε ένα ή περισσότερα μαθήματα που έχουν εξετασθεί βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του δέκα (10), μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου του δεύτερου δεκαπενθημέρου του Ιουνίου ή, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλον τον μήνα Ιούνιο, μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου για να εξετασθούν στα μαθήματα αυτά. Όσοι από τους μαθητές των Α' και Β' τάξεων του Λυκείου, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν, έχουν συγκεντρώσει σε ένα ή περισσότερα μαθήματα που έχουν ήδη εξετασθεί βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του δέκα (10) μπορούν, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλον τον μήνα Ιούνιο, να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου για να εξετασθούν στα μαθήματα αυτά. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει οι μαθητές, αν είναι ενήλικοι, ή οι κηδεμόνες τους, να καταθέσουν υπεύθυνη δήλωση στον Διευθυντή του οικείου Λυκείου εντός τριών (3) ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων.

β) Στην υπεύθυνη δήλωση αναγράφεται ρητά η ειδική εξεταστική περίοδος του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου στην οποία εξετάζεται ο μαθητής. Οι μαθητές εξετάζονται στα μαθήματα της Ομάδας Α' που δικαιολογημένα απουσίασαν, στα μαθήματα της Ομάδας Α' που εξετάστηκαν και συγκέντρωσαν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του δέκα (10), καθώς και στα μαθήματα της Ομάδας Β' που συγκέντρωσαν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του δέκα (10). Οι μαθητές που απουσιάζουν αδικαιολόγητα ή προσέρχονται μετά την ανακοίνωση των θεμάτων στις ανωτέρω εξετάσεις ή στην

ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου, δεν γίνονται δεκτοί σε αυτές ή αυτήν και βαθμολογούνται από τον Σύλλογο Διδασκόντων με τον κατώτερο βαθμό μηδέν (0).

γ) Όσον αφορά τον βαθμό ετήσιας επίδοσης των μαθητών της παρούσης ισχύουν τα εξής:

γα) Ο βαθμός ετήσιας επίδοσης για μάθημα της Ομάδας Α΄ που δεν έχει εξεταστεί σε προηγούμενη εξεταστική περίοδο ή σε προηγούμενες εξεταστικές περιόδους προκύπτει σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 109 και ο βαθμός ετήσιας επίδοσης για μάθημα της Ομάδας Α΄ που έχει εξεταστεί σε προηγούμενη εξεταστική περίοδο είναι ο βαθμός της εξέτασης αυτής.

γβ) Ο βαθμός ετήσιας επίδοσης μαθήματος της Ομάδας Β΄ είναι ο βαθμός της εξέτασης αυτής, σε όποια εξεταστική περίοδο και αν το μάθημα εξεταστεί.

δ) Στις διατάξεις των περ. α΄, β΄ και γ΄ υπάγονται και μαθητές στρατεύσιμοι, κατ' ιδίαν διδαχθέντες, καθώς και οι συμμετέχοντες σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.».

4. Η παρ. 6 του άρθρου 109 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τους μαθητές των Α΄ και Β΄ τάξεων του Λυκείου που δεν επιτυγχάνουν τον Γενικό Μέσο Όρο προαγωγής, σύμφωνα με τα άρθρα 110 και 112, και εξετάζονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου γραπτά ή προφορικά, βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο βαθμός της εξέτασης αυτής. Για τους μαθητές της Γ΄ τάξης του Λυκείου που δεν επιτυγχάνουν τον Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης, σύμφωνα με τα άρθρα 110 και 112, και εξετάζονται στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου γραπτά ή προφορικά, βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο βαθμός της εξέτασης αυτής. Το ίδιο ισχύει και για την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου για τους μαθητές της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου δεν επιτυγχάνουν τον Γενικό Μέσο Όρο απόλυσης.».

5. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 112 του ν. 4610/2019 (Α΄ 70) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Για την προαγωγή και την απόλυση των μαθητών στο Γενικό Λύκειο απαιτείται Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον δέκα (10), ο οποίος προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων.

2. Οι μαθητές των Α΄ και Β΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου, που δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. της παρ. 1, παραπέμπονται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, πριν την έναρξη των μαθημάτων του επόμενου σχολικού έτους, σε ειδική εξεταστική περίοδο, για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης είναι μικρότερος από δέκα (10). Για τα μαθήματα της Ομάδας Α΄ οι εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με τη διαδικασία των προαγωγικών εξετάσεων. Ο βαθμός της εξέτασης αυτής είναι ο ετήσιος βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα. Για τα μαθήματα της Ομάδας Β΄ οι εξετάσεις είναι προφορικές. Οι μαθητές δεν αξιολογούνται στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.

Η προφορική εξέταση διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Διευθυντή του σχολείου. Στην επιτροπή συμμετέχουν ο Διευθυντής, ως πρόεδρος, και δύο (2) καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο (2) καθηγητών είναι ο ετήσιος βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.

Οι μαθητές, που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. προαγωγής, επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.».

6. Το πρώτο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 112 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Οι μαθητές της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου, που δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. της παρ. 1, παραπέμπονται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του ίδιου έτους σε ειδική εξεταστική περίοδο για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης είναι μικρότερος από δέκα (10). Για τα μαθήματα της Ομάδας Α΄ οι εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με τη διαδικασία των απολυτηρίων εξετάσεων. Ο βαθμός της εξέτασης αυτής είναι ο ετήσιος βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα. Για τα μαθήματα της Ομάδας Β΄ οι εξετάσεις είναι προφορικές. Οι μαθητές της Γ΄ τάξης του ΓΕΛ δεν αξιολογούνται στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Η προφορική εξέταση διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται από τον Διευθυντή του σχολείου. Στην επιτροπή συμμετέχουν ο Διευθυντής, ως πρόεδρος, και δύο (2) καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο (2) καθηγητών είναι ο ετήσιος βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.».

7. Το πρώτο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 112 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται και η περ. β΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Οι μαθητές της Γ΄ τάξης του Γενικού Λυκείου, που κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. της παρ. 1, παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην περ. α΄ της παραγράφου αυτής, για να εξεταστούν στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος από δέκα (10). Οι μαθητές, που κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. απόλυσης, μπορούν:

αα) να επαναλάβουν τη φοίτηση στη Γ΄ τάξη Γενικού Λυκείου,

ββ) να προσέλθουν στις απολυτήριες εξετάσεις της τελευταίας τάξης το αμέσως επόμενο ή οποιοδήποτε άλλο σχολικό έτος, χωρίς να φοιτήσουν στην αντίστοιχη τάξη. Οι μαθητές αυτοί εξετάζονται σε όλα τα γραπτώς και μη γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα, με εξαίρεση το μάθημα «Φυσική Αγωγή».

Για τα μαθήματα της Ομάδας Α΄ οι εξετάσεις είναι προφορικές και γραπτές.».

8. Η παρ. 2 του άρθρου 113 του ν. 4610/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι μαθητές των κατηγοριών της παρ. 1 του παρόντος των Α΄ και Β΄ τάξεων Γενικού Λυκείου που δεν επιτυγχάνουν τον Γ.Μ.Ο. της παρ. 1 του άρθρου 112, παραπέμπονται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, πριν την έναρξη του επόμενου σχολικού έτους, σε ειδική εξεταστική περίοδο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 112.».

Άρθρο 9 Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας

1. Για τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα στις προαγωγικές εξετάσεις της Α΄ και Β΄ τάξης κάθε τύπου Λυκείου και στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ΄ τάξης κάθε τύπου Λυκείου, τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) με τυχαία επιλογή από Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας (Τ.Θ.Δ.Δ.) και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) από τον διδάσκοντα ή τους διδάσκοντες το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής το αργότερο ως τα τέλη Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

2. Η Τ.Θ.Δ.Δ. συστήνεται και λειτουργεί στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.). Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία της Τ.Θ.Δ.Δ., ο τρόπος υποβολής, αξιολόγησης,

επιλογής και εισαγωγής θεμάτων σε αυτήν, ο τρόπος πρόσβασης σε αυτήν, η διαδικασία τυχαίας επιλογής θεμάτων την ημέρα διεξαγωγής των προαγωγικών ή απολυτήριων εξετάσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Στα μειονοτικά σχολεία Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Θράκης, η Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας του άρθρου 9 του ν. 4692/2020 (Α' 111) δεν εφαρμόζεται για τον ορισμό των θεμάτων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων του μειονοτικού προγράμματος στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών που φοιτούν στις τρεις τελευταίες τάξεις του Λυκείου αυτών.

4. Η Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας (Τ.Θ.Δ.Δ.) του άρθρου 9 του ν. 4692/2020 (Α' 111) δεν εφαρμόζεται για τον ορισμό των θεμάτων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων εκκλησιαστικής ειδίκευσης στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών που φοιτούν στα Γενικά Εκκλησιαστικά Λύκεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33 Αντικατάσταση του άρθρου 47 του ν. 4547/2018 (Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις)

Το άρθρο 47 του ν. 4547/2018 (Α' 102) αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 47 Συλλογικός προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου και ομάδες δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης

1. Κατά την έναρξη του σχολικού έτους και το αργότερο έως τις 10 Οκτωβρίου κάθε έτους, ο Διευθυντής κάθε σχολικής μονάδας συγκαλεί σε ειδική συνεδρίαση τον σύλλογο διδασκόντων για να προβεί σε προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου και σχεδιασμό συλλογικών δράσεων και ερευνητικών διαδικασιών, καθώς και καθορισμό του τρόπου υλοποίησής τους για το τρέχον σχολικό έτος. Για τον σκοπό αυτόν λαμβάνονται υπόψη από τον σύλλογο διδασκόντων ιδίως η απολογιστική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας ως προς το εκπαιδευτικό έργο της του προηγούμενου σχολικού έτους και οι παρατηρήσεις, προτάσεις και εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης, οι οποίες συντάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 47B, καθώς και οι απόψεις του Σχολικού Συμβουλίου για θέματα που εντάσσονται στις αρμοδιότητές του, το οποίο οφείλει να έχει προηγουμένως συγκαληθεί για τον λόγο αυτόν. Στην ειδική συνεδρίαση αυτή ο σύλλογος διδασκόντων δύναται να καλεί στελέχη του Περιφερειακού Κέντρου Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.), του Κέντρου Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.), του Κέντρου Εκπαίδευσης για την Αειφορία (Κ.Ε.Α.) και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), καθώς και μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και στελέχη εποπτευόμενων από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων φορέων.

2. Όσον αφορά στον σχεδιασμό των συλλογικών δράσεων, ο σύλλογος διδασκόντων, σε συνεργασία με τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, επιλέγει τομείς λειτουργίας της σχολικής μονάδας, ως διοικητικής και ως εκπαιδευτικής δομής, στους οποίους θα εστιάσουν οι προγραμματιζόμενες δράσεις. Στους τομείς αυτούς συγκαταλέγονται, εκτός εκείνων που εμφανώς και αμέσως συμβάλλουν στην αξιολόγηση και τελικώς στη βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου εκπαιδευτικού-διδακτικού έργου και άλλοι σημαντικοί παράμετροι της οργανωτικής/διοικητικής και της εκπαιδευτικής λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Στον προγραμματισμό δράσεων για τη βελτίωση της οργανωτικής/διοικητικής και εκπαιδευτικής λειτουργίας της σχολικής μονάδας εντάσσονται δράσεις που σχετίζονται, ενδεικτικά, με τη λειτουργία και την

ενίσχυση του παιδαγωγικού ρόλου του συλλόγου διδασκόντων, με τη συνεργασία των εκπαιδευτικών σε διδακτικά και παιδαγωγικά ζητήματα, με τη σχολική ζωή και την ενεργότερη συμμετοχή των μαθητών, με την οργάνωση, το ψυχολογικό κλίμα και την πνευματική και πολιτισμική παράδοση του σχολείου, με την καταγραφή ελλείψεων πόρων και υποδομών και τους τρόπους βέλτιστης αξιοποίησης αυτών που διαθέτει το σχολείο, με τη συστηματική παρακολούθηση της φοίτησης, των μαθητικών επιδόσεων και των απουσιών, με τη σχολική διαρροή, με την κοινωνική και εκπαιδευτική ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, με τις σχέσεις μεταξύ των μαθητών και την τήρηση των κανόνων της σχολικής ζωής, με την εκπαιδευτική αξιοποίηση τοπικών επιστημονικών, πολιτιστικών και παραγωγικών φορέων, με την ενίσχυση των σχέσεων του σχολείου με τους γονείς και τους τοπικούς φορείς, καθώς και με τη συνεργασία του σχολείου με στελέχη και φορείς υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου. Ο σύλλογος διδασκόντων θέτει, για τα θέματα που θα επιλέξει, συγκεκριμένους και σαφείς στόχους για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού-διδακτικού έργου, καθώς και της οργανωτικής/διοικητικής και εκπαιδευτικής λειτουργίας της σχολικής μονάδας, σχεδιάζει τις συγκεκριμένες δράσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων που τίθενται, προσδιορίζει τις διαδικασίες και εξειδικεύει τα μέσα που θα αξιοποιήσουν ο Διευθυντής και οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας και ακολούθως παρακολουθεί και αξιολογεί την υλοποίηση των στόχων αυτών, ιδίως με τη χρήση ποιοτικών κριτηρίων, που μπορούν να εστιάζουν, μεταξύ άλλων, σε μεταβολές αντιλήψεων και πρακτικών.

3. Ο Διευθυντής κάθε σχολικής μονάδας συγκαλεί τον σύλλογο διδασκόντων σε τακτικές συνεδριάσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και τουλάχιστον μία φορά ανά δίμηνο, προκειμένου να συζητήσουν διεξοδικά για την πορεία υλοποίησης του αρχικού προγραμματισμού και των δράσεων και ερευνητικών διαδικασιών που σχεδιάστηκαν κατά τα ανωτέρω και να εκτιμήσουν τη διαφανόμενη αποτελεσματικότητά τους. Αν ο σύλλογος κρίνει απαραίτητο, προβαίνει σε εκ νέου προγραμματισμό, ανασχεδιασμό ή σε τυχόν αναγκαίες διορθωτικές κινήσεις, αξιοποιώντας και τις παρατηρήσεις ή προτάσεις του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου παιδαγωγικής ευθύνης.

4. Κατά τον ετήσιο προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου, με επιμέλεια του Διευθυντή κάθε σχολικής μονάδας, συγκροτούνται, επίσης, ομάδες δράσεων κοινού ενδιαφέροντος, σε κάθε μία από τις οποίες συμμετέχουν δύο (2) έως και πέντε (5) εκπαιδευτικοί. Σκοπός των ομάδων αυτών είναι η πιο στοχευμένη οργάνωση και διεξαγωγή εκπαιδευτικών δράσεων που αποβλέπουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και εστιάζουν, κυρίως, στην αναβάθμιση εκπαιδευτικών παραμέτρων της παιδαγωγικής, της διδακτικής, της μαθησιακής και της αξιολογικής λειτουργίας, όπως αυτές διαμορφώνονται σε αυθεντικές συνθήκες σχολικής τάξης, καθώς και στην αναβάθμιση παραμέτρων του πλαισίου των σχέσεων, των ρόλων, των εμπειριών, των ενδιαφερόντων και του ψυχολογικού κλίματος της σχολικής τάξης, εντός των οποίων αναπτύσσονται οι παραπάνω λειτουργίες. Οι ποικίλες μορφές συνεργασίας των μελών κάθε ομάδας πραγματοποιούνται εντός του εργασιακού ωραρίου και αξιολογούνται με ποιοτικά κριτήρια.

5. Οι ομάδες δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης καθορίζουν τις παραμέτρους της παρ. 4 στις οποίες εστιάζουν, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους και προγραμματίζοντας αντίστοιχες δράσεις, τις οποίες υλοποιούν οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στις τάξεις τους, σε πλαίσιο αμοιβαίας υποστήριξης, αλληλοπαρατήρησης και συνδιδασκαλίας. Οι δράσεις αυτές υποστηρίζονται από τη Διεύθυνση του σχολείου, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά της δυνατότητας, κατόπιν απόφασης του συλλόγου διδασκόντων, να αναμορφώνεται ή να προσαρμόζεται το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας, με μέριμνα της Διεύθυνσης, ώστε να διευκολύνονται οι συνεργασίες των ομάδων δράσεων.

6. Για τη συμμετοχή τους στις εν λόγω ομάδες οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί καταθέτουν σε συνεδρίαση του συλλόγου διδασκόντων σχετική πρόταση με τους σκοπούς και τη σημασία του θέματος που θα αναλάβουν. Οι δράσεις και οι στόχοι των ομάδων δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης μπορούν να σχετίζονται με επιμορφωτικά προγράμματα που βρίσκονται σε εξέλιξη, τα οποία προβλέπουν εφαρμογές των προτεινόμενων δράσεων σε συνθήκες σχολικής τάξης.

7. Το έργο της υποστήριξης και του συντονισμού των εν λόγω ομάδων αναλαμβάνουν ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας και ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας ή ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου της ειδικότητας, κατά περίπτωση. Ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου μπορεί να οργανώνει σχετικές, ενδοσχολικές, επιμορφωτικές δράσεις και να παρέχει την απαιτούμενη στήριξη.

8. Στο τέλος του διδακτικού έτους, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν σε ομάδες δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την έκδοση σχετικής βεβαίωσης για τη συμμετοχή τους στις εν λόγω ομαδικές δράσεις. Τη βεβαίωση αυτή χορηγούν από κοινού ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας και ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, που επόπτευαν και υποστήριξαν τις δράσεις.

9. Για τον ετήσιο συλλογικό προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου και τον σχεδιασμό δράσεων και ερευνητικών διαδικασιών συντάσσεται έκθεση, στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι τομείς εστίασης, οι στόχοι, καθώς και οι δράσεις και τα προγράμματα προς υλοποίηση. Η εν λόγω έκθεση καταχωρίζεται στα πρακτικά της σχετικής συνεδρίασης του συλλόγου διδασκόντων και αναρτάται αμελλητί, με ευθύνη της Διεύθυνσης του σχολείου, κατά τα κύρια σημεία της στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας, καθώς και στο σύνολό της σε ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή μέσω της ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, την ανάπτυξη και λειτουργία της οποίας αναλαμβάνει το Ι.Ε.Π. και στην οποία έχουν πρόσβαση τα εμπλεκόμενα στελέχη της εκπαιδευτικής ιεραρχίας, το Ι.Ε.Π. και η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.).

10. Οι θεματικοί άξονες αναφοράς του συλλογικού προγραμματισμού και των σχεδιαζόμενων δράσεων και ερευνητικών διαδικασιών, οι τρόποι προσέγγισής τους, καθώς και ο τύπος και το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης της παρ. 9, δύνανται να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. και του Ι.Ε.Π.. Με όμοια απόφαση δύνανται να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 34 Προσθήκη του άρθρου 47Α στον ν. 4547/2018

Μετά το άρθρο 47 του ν. 4547/2018 (Α' 102) προστίθεται άρθρο 47Α, ως εξής:

« Άρθρο 47Α Αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό έργο τους

1. Στο τέλος του διδακτικού έτους, ο Διευθυντής κάθε σχολικής μονάδας συγκαλεί σε ειδική συνεδρίαση τον σύλλογο διδασκόντων για να προβεί σε αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, ως διοικητικής και ως εκπαιδευτικής δομής και του εκπαιδευτικού έργου αυτής. Σκοπός της εσωτερικής αυτής αξιολόγησης είναι η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Η αυτοαξιολόγηση πραγματοποιείται, αν κριθεί αναγκαίο, σε συνεργασία με τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, ενώ σε αυτήν λαμβάνονται υπόψη και οι απόψεις του Σχολικού Συμβουλίου για θέματα που εμπύπτουν στις αρμοδιότητές του, το οποίο οφείλει να έχει προηγουμένως συγκληθεί για τον λόγο αυτόν.

2. Κατά τη συνεδρίαση της παρ. 1 συντάσσεται ετήσια απολογιστική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας αναφορικά με το εκπαιδευτικό έργο της. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται

ιδίως οι τομείς που αποτέλεσαν αντικείμενο εστίασης, οι στόχοι που είχαν τεθεί, καθώς και τα αντίστοιχα ποιοτικά κριτήρια παρακολούθησης και αξιολόγησής τους, περιγράφονται αναλυτικά οι δράσεις βελτίωσης της λειτουργίας της σχολικής μονάδας που σχεδιάστηκαν, οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά την υλοποίηση και οι τρόποι με τους οποίους αυτές αντιμετωπίστηκαν. Παρατίθενται, επίσης, οι ομάδες που συγκροτήθηκαν για τη διαμόρφωση δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης, τα θέματα που επιλέχθηκαν, οι στόχοι που τέθηκαν και οι δράσεις που υλοποιήθηκαν, ενώ επισημαίνονται οι δυσκολίες που ανέκυψαν και οι τρόποι με τους οποίους αντιμετωπίστηκαν. Στην ίδια απολογιστική έκθεση παρουσιάζεται τεκμηριωμένα, με συμπερίληψη και παράθεση σχετικού υλικού, ο βαθμός επίτευξης όλων των επιμέρους στόχων που είχαν τεθεί κατά τον προγραμματισμό και διατυπώνονται προτάσεις περαιτέρω βελτίωσης ή νέες προτάσεις ανάληψης πρωτοβουλιών για το επόμενο σχολικό έτος.

3. Η ετήσια απολογιστική έκθεση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας καταχωρίζεται στα πρακτικά της σχετικής συνεδρίασης του συλλόγου διδασκόντων, γνωστοποιείται σε όλα τα μέλη του συλλόγου διδασκόντων σε ηλεκτρονική μορφή και αναρτάται αμελλητί και πάντως πριν την έναρξη των θερινών διακοπών, με ευθύνη της Διεύθυνσης του σχολείου, στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47. Στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας αναρτάται περιληπτική αναφορά της εν λόγω έκθεσης, στην οποία αναφέρονται ιδίως οι δράσεις που προγραμματίστηκαν και ολοκληρώθηκαν.

4. Οι θεματικοί άξονες αναφοράς της αξιολόγησης, καθώς και ο τύπος και το ειδικότερο περιεχόμενο της απολογιστικής έκθεσης δύναται να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. και του Ι.Ε.Π.. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 35 Προσθήκη του άρθρου 47B στον ν. 4547/2018

Μετά το άρθρο 47Α του ν. 4547/2018 (Α' 102) προστίθεται άρθρο 47B, ως εξής:

«Άρθρο 47B Εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό έργο τους

1. Οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου της έκθεσης του ετήσιου συλλογικού προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου και του σχεδιασμού δράσεων επαγγελματικής ανάπτυξης, καθώς και της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης του έργου των σχολικών μονάδων των οποίων έχουν την παιδαγωγική ευθύνη, αμέσως με την ανάρτησή τους στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47. Οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες υποδομές και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε σχολικής μονάδας, διατυπώνουν παρατηρήσεις επί των εκθέσεων αυτών, καθώς και προτάσεις υποστήριξης και βελτίωσης, οι οποίες όσον αφορά στις εκθέσεις προγραμματισμού, λαμβάνονται υπόψη κατά το τρέχον σχολικό έτος, ενώ, όσον αφορά στις απολογιστικές εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης, λαμβάνονται υπόψη κατά τον προγραμματισμό του επόμενου σχολικού έτους, από τις αντίστοιχες σχολικές μονάδες. Οι παρατηρήσεις και προτάσεις αυτές για κάθε σχολική μονάδα γνωστοποιούνται αμελλητί στον σύλλογο διδασκόντων της οικείας σχολικής μονάδας και στο οικείο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 9 του άρθρου 47 ή άλλο πρόσφορο μέσο. Ακολούθως, σύνοψη των εν λόγω παρατηρήσεων και προτάσεων των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου αναρτώνται αμελλητί στην ιστοσελίδα του οικείου ΠΕ.Κ.Ε.Σ., χωρίς αναφορές σε συγκεκριμένα σχολεία, καθώς και στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47.

2. Το ΠΕ.Κ.Ε.Σ., αφού λάβει υπόψη τις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις κάθε σχολικής μονάδας και τις σχετικές παρατηρήσεις και προτάσεις των Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, συντάσσει

συνολική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης των σχολικών μονάδων της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης αναφορικά με τον προγραμματισμό και το εκπαιδευτικό έργο τους το αργότερο μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους, η οποία αναρτάται εγκαίρως στην ιστοσελίδα του και στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47.

3. Η Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε., κατά τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσής της, αξιοποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και εστιάζει κυρίως στις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης των ΠΕ.Κ.Ε.Σ., προκειμένου: α) να εισηγείται προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων τρόπους βελτίωσης και αποτελεσματικότερης οργάνωσης των διαδικασιών του συλλογικού προγραμματισμού και της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης των σχολικών μονάδων και β) να συντάσσει εκθέσεις με γενικές παρατηρήσεις, ιδίως όσον αφορά στις ανάγκες, δυσκολίες, τάσεις και επιτεύγματα, επί των εκθέσεων εξωτερικής αξιολόγησης των ΠΕ.Κ.Ε.Σ., τις οποίες αναρτά στην ιστοσελίδα της και στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47. Για τα θέματα αυτά η Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. συνεργάζεται με τους κατά περίπτωση αρμόδιους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, καθώς και με το Ι.Ε.Π., αν αυτό κρίνεται από τους δύο φορείς ενδεδειγμένο ή αναγκαίο.

4. Το Ι.Ε.Π. αξιοποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και εισηγείται σχετικά στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με την Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε., στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται ενδεδειγμένο ή αναγκαίο.

5. Κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου δύναται να καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. και του Ι.Ε.Π..».

Άρθρο 36 Αντικατάσταση του άρθρου 48 του ν. 4547/2018

Το άρθρο 48 του ν. 4547/2018 (Α' 102) αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 48 Ομάδες σχολείων

1. Οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης ορίζουν ομάδες όμορων σχολείων, με ελάχιστο αριθμό σχολικών μονάδων τις πέντε (5) και μέγιστο τις δέκα (10). Όπου ο αριθμός των σχολικών μονάδων είναι μικρότερος των πέντε (5), την ομάδα συνιστούν το σύνολο των σχολικών μονάδων. Εάν εντός των ορίων της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης λειτουργεί Πρότυπο ή Πειραματικό σχολείο, ο μέγιστος αριθμός σχολικών μονάδων του πρώτου εδαφίου ανέρχεται στις είκοσι (20). Κάθε σχολική μονάδα εκπροσωπείται στην ομάδα σχολείων από τον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή ή, όπου δεν προβλέπεται Υποδιευθυντής, από έναν εκπαιδευτικό, ο οποίος επιλέγεται από τον σύλλογο διδασκόντων, μετά από εισήγηση του Διευθυντή ή κατόπιν αίτησης εκπαιδευτικού. Τα ολιγοθέσια σχολεία εκπροσωπούνται στην ομάδα σχολείων μόνο από τον Προϊστάμενό τους. Οι σύλλογοι διδασκόντων των ομάδων σχολείων βρίσκονται σε συνεχή ενημέρωση μεταξύ τους σχετικά ιδίως με επιμορφωτικές πρωτοβουλίες, δράσεις και συμμετοχή σε ποικίλα παιδαγωγικά προγράμματα, με στόχο την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κοινή εμπλοκή των εκπαιδευτικών κοινοτήτων τους. Οι εκπρόσωποι των σχολικών μονάδων της συνεργαζόμενης ομάδας σχολείων πραγματοποιούν τουλάχιστον τρεις (3) συσκέψεις στη διάρκεια του διδακτικού έτους, μετά από πρόσκληση του Διευθυντή της μεγαλύτερης σε αριθμό μαθητών σχολικής μονάδας της ομάδας, κατά τις οποίες ανταλλάσσουν εμπειρίες, προτάσεις, καλές πρακτικές και προβληματισμούς γύρω από την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και δράσεων για την επίλυση παιδαγωγικών ζητημάτων, με επίκεντρο τη διαδικασία του προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου ως εξής:

α) κατά τη διάρκεια της διαδικασίας καθορισμού και περιγραφής των επιδιωκόμενων στόχων του προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου κάθε σχολικής μονάδας, τους οποίους θέτει κάθε σύλλογος διδασκόντων για το διδακτικό έτος, ώστε να προκληθεί διάλογος για τις προτεραιότητες, τα κοινά πεδία επιδιώξεων και τους εντοπισμούς επιμέρους συμπτώσεων ή διαφοροποιήσεων,

β) στο μέσο του διδακτικού έτους, με σκοπό την αποτίμηση της πορείας υλοποίησης των στόχων του προγραμματισμού,

γ) στο τέλος του διδακτικού έτους, ύστερα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου κάθε σχολικής μονάδας και την ανάρτηση της σχετικής απολογιστικής έκθεσης στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47.

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη λειτουργία των ομάδων σχολείων και την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 37 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας σχολικών μονάδων

1. Κάθε σχολική μονάδα οφείλει από το σχολικό έτος 2020-2021 να έχει εγκεκριμένο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας,, στον οποίο αναφέρονται τα θέματα σχετικά με τη λειτουργία της. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας συντάσσεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας και με τη συμμετοχή όλων των μελών του συλλόγου διδασκόντων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, καθώς και εκπροσώπου του οικείου Δήμου. Στις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου συμμετέχει και το Προεδρείο του δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου.

2. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας εγκρίνεται από τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, καθώς και από τον Διευθυντή Εκπαίδευσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από εισήγηση του Ι.Ε.Π. μπορεί να εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας των σχολικών μονάδων, με τον οποίο προσδιορίζονται οι άξονες αναφοράς και ειδικότεροι κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της σχολικής μονάδας, τη συνεργασία με τους γονείς και κηδεμόνες και τους συλλόγους τους, καθώς και με τα μαθητικά συμβούλια, θέματα συμπεριφοράς των μαθητών και μαθητριών και αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των μελών της σχολικής μονάδας εν γένει, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 38 Σύμβουλος Σχολικής Ζωής

1. Με απόφαση του Συντονιστή εκπαιδευτικού έργου, ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας και πρόταση του συλλόγου διδασκόντων, ορίζονται στην αρχή κάθε σχολικού έτους δύο (2) Σύμβουλοι Σχολικής Ζωής, σε κάθε σχολική μονάδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με απόφαση του Συντονιστή εκπαιδευτικού έργου, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή της σχολικής μονάδας, ο αριθμός των Συμβούλων Σχολικής Ζωής μπορεί να αυξομειώνεται ανάλογα με τον αριθμό των οργανικών θέσεων των εκπαιδευτικών και το μαθητικό δυναμικό της σχολικής μονάδας. Οι εκπαιδευτικοί που ορίζονται, αναλαμβάνουν υπό την ευθύνη τους συγκεκριμένο αριθμό τμημάτων και τάξεων μαθητών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν.

2. Οι εκπαιδευτικοί που αναλαμβάνουν καθήκοντα Συμβούλου Σχολικής Ζωής, επιμορφώνονται σε περιοδική βάση. Η επιμόρφωση γίνεται σε συνεργασία με το Ι.Ε.Π. και τους Συντονιστές εκπαιδευτικού έργου.

3. Ο Σύμβουλος Σχολικής Ζωής συνεπικουρείται στο έργο του από τον Συντονιστή εκπαιδευτικού έργου, ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας, τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας, τα μέλη του συλλόγου διδασκόντων, τον Διευθυντή Εκπαίδευσης και το Κ.Ε.Σ.Υ..

4. Ο Σύμβουλος Σχολικής Ζωής παρεμβαίνει, καθοδηγεί και ενημερώνει μαθητές, γονείς και κηδεμόνες σε θέματα παιδαγωγικής αντιμετώπισης ζητημάτων σε τομείς που απασχολούν τη σχολική μονάδα, όπως ενδεικτικά, η διαχείριση κρίσεων και πρόληψη ακραίων συμπεριφορών, μαθησιακές δυσκολίες, συμπερίληψη και ενσωμάτωση, μαθητές με ιδιαίτερες δυνατότητες, κλίσεις και ταλέντα, μετάβαση σε άλλες βαθμίδες, σχολική κινητικότητα, συμβουλευτική και ομάδες γονέων και παράλληλα συμβάλλει στην καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ασκεί τα καθήκοντά του και λειτουργεί συμπληρωματικά και ενισχυτικά προς τους υφιστάμενους θεσμούς υποστήριξης των σχολικών μονάδων, χωρίς να υποκαθιστά τις αρμοδιότητες του συλλόγου διδασκόντων, του Διευθυντή και του Συντονιστή εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας ή τις αρμοδιότητες υπερκείμενων σχολικών δομών υποστήριξης.

5. Ο Σύμβουλος Σχολικής Ζωής βρίσκεται σε άμεση και διαρκή επικοινωνία με τους μαθητές της ευθύνης του, τον σύλλογο διδασκόντων και εκπαιδευτικό προσωπικό, όπως επίσης τους γονείς και κηδεμόνες. Ενεργεί όποτε αυτό του ζητηθεί, αλλά και με δική του πρωτοβουλία, εφόσον υποπέσει στην αντίληψή του κατάσταση η οποία χρήζει ιδιαίτερης αντιμετώπισης. Στο πλαίσιο επιτέλεσης του έργου του, συνεργάζεται με τις υποστηρικτικές δομές και δύναται να ζητήσει τη συνδρομή τους για την αντιμετώπιση μεμονωμένων περιστατικών ή ειδικών περιπτώσεων, όπως και να παραπέμψει τον χειρισμό τους αρμοδίως σε αυτές ή στον σύλλογο διδασκόντων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

6. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την επιλογή, τα καθήκοντα, τα προσόντα ορισμού και το έργο του Συμβούλου Σχολικής Ζωής και την εφαρμογή της παρούσας. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζεται η πιλοτική εφαρμογή του παρόντος στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων (ιδίως γεωγραφική κατανομή, αριθμός μαθητών, βαθμίδες εκπαίδευσης), οι ειδικότερες προϋποθέσεις εφαρμογής και υλοποίησης, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την πιλοτική αυτή εφαρμογή.

Άρθρο 39 Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται όλα τα κατάλληλα διοικητικά, εκπαιδευτικά, καθώς και άλλα μέτρα για την πρόληψη, αποτροπή και αντιμετώπιση του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η σύσταση επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την εκτέλεση των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου και να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας τους.

Άρθρο 40 Εγγραφή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μαθητών Λυκείων που διακρίθηκαν σε διεθνείς επιστημονικούς διαγωνισμούς

Η παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3194/2003 (Α' 267) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) αα) Κάτοχοι απολυτηρίου Γενικού Λυκείου (ΓΕ.Λ.), οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο ΓΕ.Λ. έχουν διακριθεί στη Βαλκανική, την Ευρωπαϊκή ή τη Διεθνή Ολυμπιάδα Μαθηματικών, Πληροφορικής ή Ρομποτικής, Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας ή Οικονομικών και τους έχει απονεμηθεί πρώτο, δεύτερο ή τρίτο βραβείο (χρυσό, αργυρό ή χάλκινο μετάλλιο), εγγράφονται καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε σχολές, τμήματα ή εισαγωγικές κατευθύνσεις τμημάτων των Πανεπιστημίων, τα οποία ανήκουν σε επιστημονικό πεδίο της Ομάδας Προσανατολισμού που έχουν επιλέξει, εφόσον το μάθημα στο οποίο έχουν διακριθεί στις Ολυμπιάδες περιλαμβάνεται είτε στα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού που έχουν επιλέξει οι υποψήφιοι στην τελευταία τάξη

Λυκείου είτε στα μαθήματα της Ομάδας Προσανατολισμού της τελευταίας τάξης κατά τον χρόνο στον οποίο οι υποψήφιοι πέτυχαν τη διάκριση. Η βράβευση στη Ρομποτική, η οποία αναπτύσσει στοχευμένες εφαρμογές Πληροφορικής, λογίζεται ως βράβευση στην Πληροφορική. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους κατόχους απολυτηρίου ΓΕ.Λ., οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο έχουν διακριθεί στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό για Νέους Επιστήμονες (EUCYS), στην Ευρωπαϊκή Ολυμπιάδα Φυσικών Επιστημών (EUSO), με την απονομή σε αυτούς του πρώτου, δεύτερου ή τρίτου βραβείου, καθώς και για τις κατόχους απολυτηρίου ΓΕ.Λ., που κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο έχουν διακριθεί στην Ευρωπαϊκή Ολυμπιάδα Μαθηματικών Κοριτσιών (EGMO) με την απονομή σε αυτές του πρώτου, δεύτερου ή τρίτου βραβείου.

αβ) Κάτοχοι απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.), οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο ΕΠΑ.Λ. έχουν διακριθεί στους διαγωνισμούς της υποπερ. αα' και τους έχει απονεμηθεί πρώτο, δεύτερο ή τρίτο βραβείο (χρυσό, αργυρό ή χάλκινο μετάλλιο) εγγράφονται καθ' ύπερβαση του αριθμού εισακτέων σε σχολές, τμήματα ή εισαγωγικές κατευθύνσεις τμημάτων των Πανεπιστημίων, τα οποία περιλαμβάνονται στην ομάδα που αντιστοιχεί στον τομέα αποφοίτησής τους.

β) Η διάκριση βεβαιώνεται από τον αντίστοιχο επιστημονικό φορέα ή ένωση για κάθε επιμέρους διαγωνισμό, ο οποίος πρέπει να έχει λάβει την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας, κατά τις κείμενες διατάξεις, Διεύθυνσης ή Τμήματος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη διενέργεια των Πανελλήνιων Μαθητικών Διαγωνισμών, από την οποία και προκύπτουν κάθε φορά οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες στις Εθνικές Μαθητικές Ομάδες αντιπροσώπευσης της Χώρας. Η έγκριση χορηγείται ύστερα από γνώμη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), με βασικό κριτήριο το αποδεδειγμένο επιστημονικό κύρος των σχετικών φορέων ή ενώσεων και των διαγωνισμών που ο καθένας από αυτούς διενεργεί.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με την υποβολή αιτήσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τον έλεγχο αυτών, τη διαδικασία εγγραφής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

δ) Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με κατόχους απολυτηρίου ΕΠΑ.Λ. με ανάλογες διακρίσεις.

ε) Ως προϋπόθεση για την εγγραφή των κατόχων απολυτηρίου ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ. στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία, είναι η επίτευξη μέσου όρου βαθμών στα μαθήματα που εξετάστηκαν στις πανελλαδικές εξετάσεις τουλάχιστον ίσου με το μισό του μέγιστου.».

Άρθρο 41 Τροποποίηση του άρθρου 13Δ του ν. 4186/2013

Η περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 13Δ του ν. 4186/2013 (Α' 193) αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) Οι διαδικασίες σχετικά με τις εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ως προς τον τόπο και χρόνο διεξαγωγής αυτών, το πρόγραμμα των εξετάσεων, τον τρόπο εξέτασης των διαφόρων μαθημάτων, τον τρόπο εξέτασης των υποψηφίων με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ν. 3699/2008 (Α' 199), καθώς και αυτών που πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, τον τρόπο διατύπωσης και διαβίβασης των θεμάτων, τον τρόπο ορισμού, καθώς και τις υποχρεώσεις των επιτηρητών, τις υποχρεώσεις των μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης, τον τρόπο βαθμολόγησης και αναβαθμολόγησης των γραπτών, τον τρόπο φύλαξής τους, καθώς και τον τρόπο ορισμού των βαθμολογικών κέντρων και γνωστοποίησης των τελικών βαθμών των γραπτών.».

Άρθρο 50 Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του π.δ. 79/2017 (Α' 109, διόρθ. σφάλμ. Α' 112) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο μέγιστος αριθμός νηπίων-προνηπίων είναι είκοσι πέντε (25) ανά τμήμα. Από διαθέσιμο νηπιαγωγείο και άνω, ο ελάχιστος αριθμός είναι δέκα πέντε (15).».

2. Η περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του π.δ. 79/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Στην περίπτωση κατά την οποία δεν καθίσταται δυνατή η συγκρότηση τμημάτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή εκπαίδευσης, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης επί σχετικού αιτήματος του Προϊστάμενου σχολικής μονάδας ιδρύεται επιπλέον τμήμα, εφόσον υπάρχει στο σχολείο διαθέσιμη αίθουσα. Αν δεν υπάρχει διαθέσιμη αίθουσα ο Προϊστάμενος της σχολικής μονάδας αποστέλλει πίνακα με τα ονόματα των νηπίων-προνηπίων που διαμένουν στα όρια της σχολικής περιφέρειας του νηπιαγωγείου με τις σχολικές περιφέρειες όμορων νηπιαγωγείων στον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης κατανέμει τα νήπια-προνήπια από τον πίνακα στα όμορα νηπιαγωγεία, λαμβάνοντας υπόψη την απόσταση των νηπιαγωγείων από τη διεύθυνση κατοικίας των προνηπίων-νηπίων που έχει δηλωθεί. Τα προνήπια-νήπια που είναι αδέρφια ή είναι αδέρφια μαθητών που φοιτούν στο ίδιο ή σε συστεγαζόμενο νηπιαγωγείο ή σε συστεγαζόμενο δημοτικό σχολείο εξαιρούνται της ανωτέρω διαδικασίας. Ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ενημερώνει τους γονείς και κηδεμόνες για τα νηπιαγωγεία εγγραφής. Η ανωτέρω διαδικασία ολοκληρώνεται μέχρι τη 10η Ιουνίου εκάστου έτους.».

3. Η παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 79/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τμήμα είναι είκοσι πέντε (25). Από επταθέσιο σχολείο και άνω ο ελάχιστος αριθμός των μαθητών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δέκα πέντε (15) ανά τμήμα.».

4. Η περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 7 του π.δ. 79/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Στην περίπτωση κατά την οποία δεν καθίσταται δυνατή η συγκρότηση τμημάτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή εκπαίδευσης, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης επί σχετικού αιτήματος του Διευθυντή της σχολικής μονάδας ιδρύεται επιπλέον τμήμα, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη αίθουσα.

Αν δεν υπάρχει διαθέσιμη αίθουσα ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας αποστέλλει πίνακα με τα ονόματα των μαθητών που διαμένουν στα όρια της σχολικής περιφέρειας του δημοτικού σχολείου με τις σχολικές περιφέρειες όμορων δημοτικών σχολείων στον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης κατανέμει τους μαθητές από τον πίνακα στα όμορα δημοτικά σχολεία, λαμβάνοντας υπόψη την απόσταση των σχολείων από τη διεύθυνση κατοικίας των μαθητών που έχει δηλωθεί. Οι μαθητές που είναι αδέρφια ή έχουν αδέρφια που φοιτούν στο ίδιο ή σε συστεγαζόμενο νηπιαγωγείο ή δημοτικό σχολείο εξαιρούνται της ανωτέρω διαδικασίας. Ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ενημερώνει τους γονείς και κηδεμόνες για τα σχολεία εγγραφής. Η ανωτέρω διαδικασία ολοκληρώνεται μέχρι τη 10η Ιουνίου εκάστου έτους.».

5. Η ισχύς των παρ. 1 έως 4 αρχίζει για την πρώτη εγγραφή προνηπίων ή νηπίων στο νηπιαγωγείο και για την εγγραφή στην πρώτη τάξη του δημοτικού από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής.

6. Ο μέγιστος και ελάχιστος αριθμός μαθητών στα γυμνάσια, στα Γενικά Λύκεια (ΓΕ.Λ.) και Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των αριθμητικών αυτών ορίων, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 52 Παράταση θητείας στελεχών της εκπαίδευσης

Στελέχη της εκπαίδευσης που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, των οποίων έχει λήξει ή πρόκειται να λήξει η θητεία για την οποία έχουν επιλεγεί, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της, έως την επιλογή, τοποθέτηση και ανάληψη υπηρεσίας νέων στελεχών.

Άρθρο 53 Παράταση ισχύος πινάκων επιλογής διευθυντών σχολικών μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων

Η ισχύς των πινάκων επιλογής των διευθυντών σχολικών μονάδων και Εργαστηριακών Κέντρων (Ε.Κ.), η οποία λήγει την 31η Ιουλίου 2020, παρατείνεται έως την κύρωση των νέων πινάκων επιλογής διευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ.

Άρθρο 57 Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων

1. Οι περ. β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 (Α' 193) αντικαθίστανται ως εξής:

«β) τρία (3) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και τέσσερις (4) Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου που καλύπτουν τις ειδικότητες των Ανθρωπιστικών Επιστημών, των Μαθηματικών, των Φυσικών Επιστημών, της Οικονομίας και των Τεχνολογικών Επιστημών με τους αναπληρωτές τους.

γ) Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακών Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων ή, εφόσον αυτός απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων.»

2. Οι περ. δ', ε' στ' και ζ' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 καταργούνται.

3. Οι περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Το Συμβούλιο της Αρχής συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Αρχής για τα μέλη της περ. β' της παρ. 3. Η επιλογή των μελών, τακτικών και αναπληρωματικών της ανωτέρω περίπτωσης, γίνεται από τον Πρόεδρο της Αρχής, ο οποίος συνεπικουρείται από ειδική επιτροπή που αποτελείται από τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. πανεπιστημίου της ημεδαπής, τα οποία ορίζει με απόφασή του ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε περίπτωση μη εκδήλωσης ενδιαφέροντος από υποψηφίους, τα μέλη προτείνονται από τον Πρόεδρο της Αρχής και την ειδική τριμελή επιτροπή και ο ορισμός τους επικυρώνεται από το Συμβούλιο κατά την πρώτη συνεδρίασή του.

β) Ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Αρχής επιλέγεται μεταξύ των μελών του και ο ορισμός του επικυρώνεται από το Συμβούλιο κατά την πρώτη συνεδρίασή του.»

Άρθρο 59 Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4653/2020

Το άρθρο 31 του ν. 4653/2020 (Α' 12) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31 Αποζημίωση

Στους Προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των Επιτροπών, καθώς και τους επιτηρητές και το κάθε είδους προσωπικό που απασχολείται στις εξετάσεις και γενικά στις διαδικασίες του παρόντος Κεφαλαίου, καθορίζεται αποζημίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 61 Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Α΄

1. Αποδεικτικά απόλυσης, αποδεικτικά πτυχίων και κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών, που αφορούν μαθητή που φοίτησε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από το σχολικό έτος 2020-2021, εκδίδονται εφεξής με την αναγραφή του χαρακτηρισμού της διαγωγής, εφόσον τα σχετικά δεδομένα υπάρχουν στα σχετικά βιβλία της εκπαιδευτικής μονάδας.

2. Η περ. δ΄ της παρ. 4 του άρθρου 12 του π.δ. 126/2016, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 6 του άρθρου 4 του παρόντος, εφαρμόζεται στους μαθητές που θα φοιτήσουν στη Γ΄ τάξη του Γυμνασίου από το σχολικό έτος 2020 -2021 και εφεξής. Οι μαθητές που φοίτησαν στη Γ΄ τάξη του Γυμνασίου μέχρι και το σχολικό έτος 2019 - 2020 και δεν κρίνονται άξιοι απόλυσης μετά τις επαναληπτικές εξετάσεις που θα διεξαχθούν πριν την έναρξη του διδακτικού έτους 2020 - 2021, δύνανται να προσέλθουν σε εξετάσεις επόμενου σχολικού έτους ή επόμενων σχολικών ετών, τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο, στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι μικρότερος από δέκα (10) και στην ύλη στην οποία εξετάζονται κατά το σχολικό έτος της εξέτασης οι μαθητές της Γ΄ τάξης.

3. Μέχρι και το σχολικό έτος 2020-2021, οι υποψήφιοι για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών εξετάζονται υποχρεωτικά στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, των Αρχαίων Ελληνικών, της Ιστορίας και της Κοινωνιολογίας. Από το σχολικό έτος 2021-2022 εξετάζονται υποχρεωτικά στα μαθήματα της υποπερ. β΄ της περ. β΄ του άρθρου 4Α του ν. 4186/2013, όπως η περ. β΄ του άρθρου 4Α του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται με την παρ. 5 του άρθρου 7 του παρόντος.

Άρθρο 64 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4415/2016 (Α΄ 159),

β) η παρ. 15 του άρθρου 83 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114),

γ) η παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4547/2018 (Α΄ 102),

δ) η περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4589/2019 (Α΄ 13),

ε) τα άρθρα 74 έως 96, η παρ. 2 του άρθρου 97 του ν. 4610/2019 (Α΄ 70) και οι περ. ε΄ και στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 37 του π.δ. 18/2018,

στ) η παρ. 7 του άρθρου 32 της 79942/ΓΔ4/21.05.2019 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Β΄ 2005),

ζ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 136 του ν. 4610/2019 (Α΄ 70) και

η) η παρ. 16 του άρθρου 6 του π.δ. 79/2017 (Α΄ 109), η οποία προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 74 του ν. 4589/2019 (Α΄ 13), καθώς και η παρ. 19 του άρθρου 7 του π.δ. 79/2017 (Α΄ 109), η οποία προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 74 του ν.4589/2019 (Α΄ 13).

Άρθρο 138 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Α΄ αρχίζει από το σχολικό έτος 2020-2021.

2. Η ισχύς του άρθρου 9 αρχίζει για κάθε τύπο Λυκείου από το σχολικό έτος 2020-2021 για την Α΄ τάξη, από το σχολικό έτος 2021-2022 για τη Β΄ τάξη και από το σχολικό έτος 2022-2023 για τη Γ΄ τάξη.

3. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 29 αρχίζει την 1η.9.2020.

4. Η ισχύς της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 29 αρχίζει την 1η.9.2020.
5. Η υποχρέωση κάθε σχολικής μονάδας να έχει εγκεκριμένο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 37, αρχίζει από το σχολικό έτος 2020-2021.
6. Η ισχύς του άρθρου 40 αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2020 - 2021 και αφορά στους κατόχους απολυτηρίου ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., που εκδίδεται από το σχολικό έτος 2019 - 2020 και εφεξής.
7. Η ισχύς της υποπερ. ββ΄ της περ. β΄ του άρθρου 57 του ν. 4589/2019, όπως η περίπτωση αυτή προστίθεται με το άρθρο 42 και της περ. στ΄ της παρ. 4 του άρθρου 61 του ν. 4589/2019, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 του παρόντος, αρχίζει από το σχολικό έτος 2020-2021.
8. Η ισχύς του άρθρου 51 αρχίζει από το σχολικό έτος 2020-2021.
9. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου του άρθρου 69 ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 και εξής.
10. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.